

سالم سازی دریا؛ دیر هنگام و کم امکانات

سفرهای تابستانی به خطه شمال در حالی آغاز شده که سواحل این مناطق امکانات و آمادگی پذیرش مسافر را ندارد

فاطمه مرادزاده / گروه ایران

سواحل دریای خزر در استان های شمالی کشور، در حالی همه ساله و بویژه در فصل های بهار و تابستان، پذیرای میلیون ها مسافر و گردشگر است که امکانات لازم و کافی هنوز در این سواحل فراهم نیست و طرح سالم سازی دریا نیز که به منظور جبران همین کمبودها از ۲۰ سال پیش در این سواحل اجرایی شده، هنوز نتوانسته است در رفع کامل این نواقص موثر واقع شود.

مرگ مادری که پره های قایق موتوری کمتر از یک هفته پیش در سواحل چمستان شهرستان آمل، دست و قسمتی از بدنش را برید و مواردی از این دست، که هر از گاهی در جای جای سواحل کشور رخ می دهد، در کنار آمار بالای غرق شدگان در دریا، روایتگر این حقیقت است که مسئولان با وجود تمام وعده ها و طرح های پیشنهادی خود هنوز نتوانسته اند فضای امن و سالمی را برای گردشگران و مسافرانی که به جهت رفع خستگی کار و تلاش سالانانه، سفر به مناطق ساحلی در شمال و جنوب کشور را برمیگزینند، فراهم کنند.

طبق آخرین مطالعات و آمار ایران با داشتن ۵۷۸۹ کیلومتر ساحل در شمال و جنوب کشور که ۴۹۰۰ کیلومتر آن مربوط به سواحل جنوبی و ۸۸۹ کیلومتر آن مربوط به سواحل شمالی کشور است، می تواند نقش مهمی در جذب گردشگران خارجی و داخلی و بهرهوری اقتصادی داشته باشد، این در حالی است که این سواحل نه تنها از حداقل امکانات لازم برخوردارند، بلکه همه ساله در ایام تعطیلات و اوج سفر، شاهد غرق شدن بسیاری از مسافران است.

■ کمبود اعتبار، مشکل اصلی طرح سالم سازی

گرچه برای بهره روری بهتر از این ظرفیت طبیعی و حفظ امنیت جانی و پاسخگویی به نیاز مسافران، طرحی با عنوان طرح سالم سازی دریا، پس از انقلاب و از حدود ۲۰ سال پیش در سواحل استان های شمالی کشور به مرحله اجرا در آمد، اما این طرح پس از گذشت سال ها و با وجود تلاش مسئولان و صرف هزینه های بسیار، هنوز با محدودیت و کمبودهای بسیاری مواجه است و امکان پاسخ دادن به نیاز تمام مسافران را ندارد.

نبود متولی مشخص و متمرکز و همچنین کمبود اعتبار از جمله عواملی است که به گفته مسئولان مربوط تاکنون مانع اجرای کامل و درست طرح شده است.

معاون سیاسی امنیتی استانداری مازندران با اشاره به وجود بیش از ۳۰۰ کیلومتر نوار ساحلی در این استان به جام جم می گوید: بخش زیادی از این نوار ساحلی در اختیار سازمان های دولتی و بخش خصوصی اعم از پلاژها و شهرک های خصوصی است که البته در دولت دهم، حدود ۴۰ درصد مناطق در دست ارگان های دولتی، آزادسازی

شده، اما همچنان بخش وسیعی در اختیار بخش خصوصی است که بیشتر مشکلات مادر حوزه های اجتماعی، فرهنگی و میزان غریق ها مربوط به همین مناطق است. هادی ابراهیمی با بیان این که برای آزادسازی این مناطق و اجرای طرح در این سواحل، به هزار میلیارد تومان اعتبار نیاز است، می افزاید: نبود نگاه ملی به دریا در استان مازندران یکی از مشکلات عمده ماست، چرا که در این استان به گردشگران و مسافران خدمات ملی ارائه می شود، در حالی که زیرساخت ها همچنان بومی و محلی است.

■ نگاه به دریا باید تغییر کند

وی با بیان این که اگر سواحل را به عنوان یک ظرفیت اساسی و لازم برای ایجاد نشاط و بهره گیری مسافران و گردشگران مطرح می کنیم، باید نوع نگاه به دریا تغییر کند و اعتبارات خاصی به آن اختصاص یابد، تاکید می کند: اکنون هیچ اعتباری در ردیف بودجه های استانی برای ساماندهی سواحل پیش بینی نشده است و هر سال از بودجه های بخش های دیگر زده و به دریا اختصاص می دهیم.

ابراهیمی با بیان این که در عین حال کارهای فرهنگی و نشاط آور زیادی در کنار احداث زیرساخت ها نیز تاکنون از طریق بسیج سازندگی و میراث فرهنگی در محدوده طرح ها اجرا شده است، می گوید: اما طرح های دریا هنوز متولی خاصی ندارد و مسئولیتی هم که به شهرداری ها سپرده شده، موقتی و گذراست و شهرداری ها هم تمایل چندانی برای سرمایه گذاری در کنار سواحل ندارند، چرا که وظیفه آنها رسیدگی به مدیریت شهری است.

کارشناس مسئول استانداری مازندران با اشاره به

تاسیس سازمان عمران ساحلی به عنوان متولی مشخص اجرای طرح می گوید: برای رفع مشکل مدیریت چندگانه در اجرای طرح، احداث سازمان عمران ساحلی پیشنهاد شد که با وجود پیگیری های فراوان هنوز اقدام عملی در این زمینه صورت نگرفته است. ابراهیمی به ورود حجم انبوه مسافران در ایام تعطیل بویژه تابستان به مازندران اشاره و تصریح می کند: با توجه به این میزان استقبال باید دریا را به عنوان یک نقطه استراتژیک در ارائه خدمات به مسافران نگریسته و با سرمایه گذاری های مناسب زمینه بهره برداری صحیح و مطلوب را فراهم کنیم، به طوری که هم زمینه های نشاط و هم هنجارهای اجتماعی، فرهنگی و دینی در آن لحاظ شود.

به همین دلیل امسال همچون سال های گذشته پیشنهادهای خوبی برای اجرای طرح ارائه و قرار شده است این طرح ها در دو بخش کمیته عمران و کمیته فرهنگی، اجتماعی دنبال شود. وی با بیان این که طرح سالم سازی دریا از شانزدهم خرداد با دستور استاندار در برخی سواحل مازندران که امکان اجرا در آن نقاط وجود داشت، راه اندازی شده است، می گوید: امیدواریم بتوانیم با این بضاعت محدود طرح را به صورت موقت اجرایی کرده و به مسافران خدمات بدهیم، چرا که اجرای آن به صورت پایدار به دلیل مشکلات زیربنایی فراوان موجود فعلا امکان پذیر نیست.

■ فقط در محدوده طرح شنا کنید

معاون سیاسی امنیتی استانداری مازندران با اشاره به اجرای این طرح در ۱۴ شهرستان ساحلی استان و وجود چهار تا ۲۰ طرح در هر شهرستان، از مسافران می خواهد

که فقط در محدوده طرح و در ساعات مشخص شده و البته با توجه به همان امکانات حداقلی موجود شنا کنند. ابراهیمی با بیان این که به دلیل طولانی بودن سواحل استان و با توجه به کمبود نیرو و اعتبارات، امکان نظارت و استقرار نیروی غریق نجات در تمام سواحل وجود ندارد، می افزاید: تمام آمار غرق شدگان سال گذشته این استان مربوط به افرادی است که در خارج از محدوده طرح شنا کرده بودند و مسئولیت غرق شدن افرادی که در خارج از محدوده طرح شنا می کنند، به عهده خود افراد است.

به گفته وی طرح سالم سازی در ماه رمضان به طور کامل تعطیل خواهد شد.

این مسئول با اشاره به کمبود اعتبار به عنوان یکی از عوامل اجرای دیر هنگام طرح در امسال، یادآور می شود: هنوز حقوق سال گذشته ناجیان غریق استان پرداخت نشده است. به گفته وی نحوه مدیریت اجرای طرح نیز که اکنون با حدود ۲۰ متولی در حال اداره شدن است، از دیگر عواملی است که اگر همچنان ادامه یابد، نمی توان انتظار داشت طرح با موفقیت اجرا شود.

■ فقط برخی سواحل امکانات خوبی دارد

وجود بیش از ۳۰۰ کیلومتر نوار ساحلی در استان گیلان از آستارا تا چابکسر با چشم اندازهای بی نظیر، این دیار را نیز به یکی از قطب های گردشگری شمال ایران تبدیل کرده؛ این در حالی است که اجرای طرح سالم سازی دریا در این استان نیز با نواقص زیادی همراه است.

خدايگانی، رئیس شورای اسلامی استان گیلان با بیان این که بی نظمی و نابسامانی شدیدی در سواحل گیلان وجود دارد، در خصوص نحوه اجرای طرح سالم سازی دریا

در این استان به جام جم می گوید: در گذشته اجرای طرح به شهرداری ها سپرده شد و فقط شهرداری هایی که از وضع مالی خوبی برخوردار بودند، مانند شهرستان های رودسر، لنگرود و تالش توانستند در مناطق ساحلی خود با اقداماتی نظیر محوطه سازی، زیباسازی و ایجاد مبلمان شهری و استقرار امکانات تا حدی در اجرای طرح موفق عمل کنند، اما اجرای طرح در بیشتر نقاط ساحلی با موفقیت همراه نبوده و امکانات در این نقاط در حد صفر و حداقلی است.

در همین حال دبیر کمیته ساماندهی سواحل گیلان نیز علت اجرای ناموفق طرح را کمبود اعتبار عنوان می کند و به جام جم می گوید: این طرح متولی خاص و مشخصی هم ندارد، به همین دلیل از دو سال پیش تاسیس سازمانی با عنوان عمران ساحلی به دولت پیشنهاد شد که در مجلس نیز به تصویب رسید، اما اکنون مدتی است که پرونده آن در شورای نگهبان راکد مانده است.

■ اجرای طرح از اول تیر ماه

عزیز پور عزیزی درباره اجرای دیر هنگام این طرح می افزاید: از آنجا که هنوز سفرهای تابستانی به طور کامل آغاز نشده، تصمیم گرفته شده است که اجرای طرح همزمان با آغاز این سفرها و هماهنگی با دیگر نهادهای استانی و کشوری انجام شود. مدیرکل امور اجتماعی استانداری گیلان درباره امکانات این محدوده ها خاطر نشان می کند: امکانات موجود در این محدوده ها در حد متوسط است که هنوز با استاندارد موجود در دنیا فاصله دارد. پور عزیزی سواحل رشت، تالش، لنگرود، انزلی و چابکسر را از جمله مناطقی عنوان می کند که اجرای طرح در آنها موفقیت آمیز بوده و با امکانات کامل تری ارائه می شود.